¶DE HETEROCLITIS NOMINIBVS ET DE VLTIMA CORRECTIONE.

¶GRAMMATICAE VVhitintonianæ: Liber tertius de nominum heteroclisi.

¶Robèr. VV. tetrastichon ad lectorem.

Protheos & possis varios dinoscere vultus
Tyresię sexus ambiguoq; senis
Salmacidos ne vndis coeant heteroclita mixta.
Hoc VVhitintonij voluito lector opus.

¶Eiusdem distichon in zoilum.

Cornua Rhinoceros, dẽtem in zoile ponas
Sanguinolẽta feret tela Hecatebeletes.

ANNO AB INCARNATIONE DOMINI, M.D.XXXI.

De nominibus heteroclitis.

Quum de heteroclitis varia inter grammaticos fit dissentio/ que legen-tis animū adeo perplexum hinc inde distrahit / vt nescias quo vultus tuos teneas mutantem prothea modo. Huic incommodo suppetias ferre stu-dui perlustratis probis authoribus collegi. Que lege grāmatica tri-tior vsus obseruanda censet heteroclita. Annotauimus etiam quedam que apud puticos abfoleta dicantur. Legimus apud Plautum delicia femmino genere singulari numero. apud Ciceronem nex/et apud alios alia multa/ que lex gramatica vetat. Quare ne (quod veteribꝰ licuit scriptoribus) is tibi quoq; licere in ea re non putes) aut quod raro inuenium est / aut figurate vel incerte quā-dam ei ipsum utritū vsum vi turpare arroges / probabiliter subiunximus precepta.

¶ Aptoton/vel Monoptoton/est quod vnam vocem per oēs casus habet: vt gūmi.
¶ Diptotum/est quod duos casus habet diuersos: vt tabi tabo.
¶ Triptotum/est quod tres: vt templum templi templo.
¶ Tetraptotū est quod quattuor: vt genet generi genero generum.
¶ Pentaptotum est quod quinq; vt castus casti casto castum caste.
¶ Exaptotum est quod sex: vt totus totius toti toto totum tote.

De nominibus heteroclitis.

¶ Heteroclitum nomen est quod vario modo declinatur / heteroclisis est varia no-nominum declinatio que quidem fit casu numero genere declinatione et voce siue defectu abundantia et variatione.

De nominibus que vnam terminationem habent.

Queq; monoptotę formę sunt que comitantur

	ppue mas⁹ concaulras ls quādoq; pro		concaulpedis quandoq; etiā
.i. nulla res. idem.	ipsa mana ponatur.	nomen oppidi.	pro vola gen⁹ frumēti ponitur. candissimi.	.i. frumēti genus.

Nil, nihil, ir, muthul, cum fubral, ador, vel lader

				est herba nota habēte ra-dicē magnā que vbi decorticatur elicit
.i. pecunia. vel diuitie	cibus celestis.	.i. dimis dmm.	licitū.	hoi lachrymās.	.i. allecta.

Mānona, māna, simul semis, phas, cepe, nephas

				quod vt aliquis cogente fieri
diei pun-cipiū.	baculus pastoralis.	.i. necesse.	nomen vi-dis	lario. opus est.	idem.

Mane, pedum vel opus, preneste, necesse, necessum,

thessalie loca quinq; mi-liū passuū longitudine et ferme sex latitudine.		.i. libra	vt Noe Mathan. ꝛc. Abachnet. ꝛc.

Tempe, et cete, nepeth, pondo, sic nomen hebreum

.i. magnitudo vel ymā-go aut ēparatio/ et iam significat ad equiparationē.	latine falsus dr.	.i. nugator et is qui vana .i. frustra loquitur	.i. fasenus ac ridiculosus.

Instar sic pseudo preter nugas quoq; nequam

vt gūmi/sinapi. nauci ꝛc.	vt molγ.	vt cornu/ gelu ꝛc.	.i. singulari numero.

Quod fit in i vel in y vel in y numero preeuntę

Hetero, whytyn.

vt a b c alphs
beta gãma alephꝫ vt ergo pro causa vinere pro vita
beeth gymel. velle pro voluntate cc.

Littera sic quicquid pro sola voceq; sumptum

nomen numerale. vt totidẽ quotquot aliquot. .i.planeta nec plures nec pauciores.

Tot quot cum natis totidem nuneralia queuis

.i.bis binarius numerus vt quatuor. quasi quater decem decem viginti. quadraginta octoginta.

Post tres ad centum que primę sunt speciei

vt nominatiuo hoc centũ indeclinabile.
et hic dices cẽtũ hominũ vel adiectiue vt in plurali nominatiuo
hi et hę et hec centum indeclinabile hi et hę et hec discẽtũ.
et hic dices centum homines CC.

Et centum simplex aduerbo compositum ve

vt hoc mile vnicol substantiuum cuius ablatiuum mile esse,
(vt cubili) ostendit xx acrobus.

Mile dat hoc fixum singlari non variatum

vt in plurali nominatiuo milia multum milibus.

Cuius pluralis terni sit milia flexus

vt in plurali nominatiuo hi et hę et hec mille indeclinabile.

Plurali inflexum genus omne est mobile mille.

¶Nominatiuum & vocatiuum casum habentia.

.i.potẽs. .i.sine spe.

Recti vel quinti voces sunt hęc potis expes

.i.satietas. .i.satietas .s.in ablatiuo.

Et saties veluti satias quod dat satiate

qui magna ꝯ scurra et scurratoꝝ
aleator im tota habet ac meretricum vt alioqꝫ labeonẽ
aleis iudit. Labia. infectatoꝝ. ganeonẽ in accusatiuo.

Aleo vel labeo sic ganeo quę simul em dant

est nomẽ hertatuũ vt o macte et pluralitez
ad virtutem. o macti. vt mactus/a/um.

Mactę tenet quintum prisci (sit mobile) flexum

.i.cesetus vel fortuna. lues ꝺt quũ in vibe aut in agro sebus alundve morbi gen homines vel pecora siue vtrũq; corrupit.

Fors dabit o fors forte, luesq; luem lue tantum

.i.corruptio cõsumptio morbus vel sanies et sanguis corruptus. .i.tabes, tabe. tabi.

Dat tabum tabi tabo, sic bene beq; habes.

¶De nominatiuo singulari carentia cum paucis aliis.

.i.dominij. .i.possibilitatis.

Hec rectū raro retinent ditionis opisq;

Ops opis qñ do integrū est significat deā: scz vxorem Saturni t est dea terre.

a remex.i.nauticus qui remos agit et remigādi ministerio mācipat' est.
frugis a frux .i.legumen vel triticū.
vicis alter nationes dicuntur:

Remigis & frugis precis & vicis & necis atq;

dapes sunt magni fici et optimi apparatus.

the thyghe.
.i.arboris. folīū a frōs.
.i.primi puncipalis.

Feminis & frondis primoris sic dapis atq;

a codgell.
arowmerh.
.i.possibilitatis.power.

Verberis huic quartum, vicis auferopisq; datiuum

.f.casus.

Plurales retinent omnes vicis at genitiuum

.i.negat.

Abnuit et casus plurali omnes ditionis,

¶Ablatiuum solum habentia.

.i.natiuitate. et etate
.i.permissione.

Sexti sunt voces permissu flamine natu

.i.sine requis
.i.die.i.nocte.
.i.impetu ab antiquo nomina:

.i.obstaculo.
sitione.
pterisq; aduerbia.
natiuo impes.

Obisce sponte diu noctu sic impete iussu

.i.subtilitate
.i.manifesto/claro.
aperte.

Astu cum promptu tamen ex his lecta aliquando

bi aliquādo astus.
promptus/a/ū.i.ad agendā paratus.

Astu pro oppido neutrum est vt cetera dicit aliquando astus pro calliditatem nominatiuo et vtō singulari. In plurali hi astꝰ hoꝝ astuum o astus sine gtō dtō abtiuoq.

.i.violentia.
frely.
flatus.
obstaculum.

Impetis & spontis flamenq; leges simul obex

¶Datiuo vocatiuo & ablatiuo carentia

.i.tantum nec inditus nec minus. anglice asmoche.

Dic bis tantundem tantidem dans genitiuo

cōparatiuū significatione tantum non voce ab eo quod est multum.
.i.pluris.
.i.pluri.

Hoc plus bis flectes patrio ris ri quoq; sexto

Hi simul hę plures hec plura et pluria raro

neutri generis
.i.spelunca.

Hoc specus has tefugit voces nunc ris quoq; ri re.

vt speccatis specou, specose.

¶Genitiuo plurali solo carentia.

instrumentū ferreum cū omne qō cuspide quo carnes possidem'. ad ignem torrere solemus.

Ista carent patrio plurali gaza veruq;

Hetero, whytyn,

fraus vel machinatio que fit ad fraudandū aliquē. furcā ſiue paribilū ſigūtur. humor q̄ ſereno tēpore e celo fluit. geniale eſt ad oēm pinguitudinē ſiue carnis ſiue rei. .i. opinio futuroꝝ.

Balſama aſilla dolus ſal crux lux ros vt adeps ſpes

¶ Vocatiuo carentia.

.i. negatiuū.

Deficiunt quinto pronomina cuncta neganſq;.

.i. interrogatiuū. .i. diſtributiuū. .i. relatiuū.

Querens diſtribuens infinitum referenſq;.

omnis refertur ad numerum.
totus ad quātitatē.

Exceptis omnis noſter noſtras meus et tu

¶ Datiuo et vocatiuo carentia.

.i. virtus poſſibilitas
violentia multitudo
copia celer impetus.

Hec vis huius vis hanc vim dicas & ab hac vi.

Plurali hę vires has vis dederatq; vetuſtas

¶ Nominatiuum & accuſatiuum ſolum plurali habentia.

.i. auxiliū vel magis ſubſidiū. negatioēs vt ptradictioēs. ſuppetias inficias. .i. cenſa. .i. dicas. .i. dicam.

Suppetie inficię quarto as dant dica dat as am,

ſignificat
gratias
in gtō. in ablō ſolo.

Gratis grate leges plurali nō niſi grates

ſcz pecuniarū aut
rerū puncipi aut populo ſurreptarum.

Dic repetundarum patrio ſexto repetundis,

¶ Plurali numero carentia.

.i. nola deoꝝ hominū
vrbiū/montiū/fluuiorū
fluuiorū et aliorū locorū. vt athene. ꝛc̄.

Propria plurali (niſi ſint pluralia tantum)

vt ignis/aer/aqua/terra. vt ferrū/plumbū/electrū/ſtānū. ꝛc̄.

Cuncta carent, et quodq; elementum, ſiue metallum,

vt oleum/lac/butirū
lardū/ſeuū. ꝛc̄. vt piper/Cicer/triticū. ꝛc̄.

Liquida que ſignant, et humi naſcentia ſicca,

vt quelibet pars aeris/est aer.
quelibet pars ferri/est ferrū. quelibet pars olei est
oleū quelibet pars piperis/est piper.

Cum toto sī signet idem pars quelibet, at quum

vt in floribus ⁊ fructibus vnde
quelibet pars roseū est rosa.

Pars non signet idem cum toto, pro specieve

vt aque pro fluuijs a mari diuisis
terre pro insulis ⁊ regionibus a terra continenti diuinctis

vt panes pro partibus in massam rotundam effigiatis

Diuisa a toto capitur, quum materieve

vt vulgi qui opinabant plures esse soles

vt frumentis apud maronē.

vt ignes pro amoribus.

Pro forma, quum fit translatio opinio & vsus

vt galliarū
alis belgica
alis celtica
.i. diuisis.

vt Catones
duo fuerūt. .s. numero.

Sectio & euentus plurali flectere possis

Annotatio de quibusdam pluraliter declinatis.

a fūdēdo q aqua stans
vnde fundat vt loc⁹ in dicit
aquas. quo stat. aqua. fossa fortidū.

Plurali flectes fons stagnū ac vnda lacuna

.i. planities terre vel aquarū.

idē qō flumen.

humor quē ex alimētis mē: bra sugūt.

propie est aqua de currēs et maior

ē q̄ riuus. .i. fluuius.

Equor sic fluuius succus sic flumen et amnis

ppue vas quo bibitur a potā: tione dictum sumitur tamen quandoq; pro eo quod bibi: tur. i. poculū.

ꝑpe: tuas hȝ aquas.

aqua latens .i. lateo.

parū flumen siue decursus aque .i. fluentum.

Pocula vel puteus laticesq; fluenta lacusq;

a nostris aqua per: mutatio: nem n in ī ōsi um: pha fiam propie ōi numpha.

aquarum cōgregatio generalit̄ .i. mare.

dicitur. .i. pot⁹.

.i. palas.

Vinū limpha fretum mare potio sicq; paludes

herbe gen⁹: alio herba a nomine a ziȝani ruēdo. .i. grauendo .i. loliū.

ōz a capitis magnitudine .i. ruta.

gen⁹ le: legumius .i. cepa.

.i. pisa.

.i. auena.

Cum lolijs rutas cepas pisas & auenas

gen⁹ le=
genus gumimis gen⁹ le= dici parāt quie= herba lupts
cucumeris ſatꝫ notū gumis quid emittit arti= inuſa
.i.melo. .i.faba. .i.lens. ſtas.i.frumentū. .i.lupinus

Meloneſq; fabas lentes frumenta lupinos

cucumeris ſpe=
cies pro quo
fruct⁹ naſcēs barbari ci=
inter dumos. trulli dicunt. vt roſe/lilia/viole/poma/pyra/ceraſa/

Fragaq; citrini & florū ſic nomina fructus

flumus q̄ non de fonte
loc⁹ depreſſus neq; de viua aqua ſꝫ ab hum⁹ ſit
p lōgitudinem impetus a pluuijs vl de mō= paru⁹ q̄ aque terris
aque currētis. aquarū. tib⁹ i valles deſcēdit. riuus. incluſe inst.

Nix riuus gurges torrens vel rinulus humor

aguē aḡrū lar= humor qui
gius ex cōcretis fere= minima pars aque
effuſu nubib⁹. loc⁹ in no tēpee locus in vl alterius materie
.i.imbes. q̄ cacāt. celo fluit. q̄ cacāt. liquide hoc eſt ſtilla.

Forica.a com= **Imbres cum forica vel ros latrinaq; gutta.**
mune dnaught repētina et precepe pluuia
Latrina a pꝛꝛ= ponit q̄ p veno interdū Angis et lenta
uey or a Jakes p nube q̄ diſ in ter= genus aqua dū pluit,
ras ſolēt deſcēdere. .i.gutta. cucumeris. .i.pluuia.

Nimbus cum ſtilla pepo cōiungas pluuieq;.

¶Annotatio de carentibus genitiuo datiuo & ablto pluralibus.

Plurali patrio terno ſextoq; carebunt.

mus eſt quod
vl natura vl
incenſum aquarum loc⁹ extra popul⁹ vel
.i.celi ſtudo= libamē ꝓgregatio vbē vbi genꝰ vel granū de ſpe; fructus
re ſiderū q̄ deū ve= generaliter agri ſūt cōſuetudo cie frumēti quidam.
ſatima. neramur. dicitur. et ville. iubet. .i.hordeum. a mulberry.

Nex necis.idē quod mors. **Aes mel thus mare far rus ius nex hordea morum**

ſuccēſſio ab
plauſtrū eſt mēſure adoleſcēdo ruina ſeu vinum eſt potio ex
nomē in feno ſter= .i.creſcēdo dedecus decoctū. vino mellecq;
core ve alia ve materia. dicta. a lapſu. .i.ꝓcordia. defrutū. cōfecta

Atq; vehes ſoboles labes pax defruta mulſum.

a q̄buſdā ōr pars cor= .i.aliquid genus holeris p mari
alīū puniceū. portꝰ ōr bis tinctum. quod comeditur. dicitur.

Vlpicum collum dibaphum ſimul allium & altum

oē animal q̄ō
nomen.i. ſub hominis a ferendo ōr quod
lectus. imperio pabu= controuerſes et res
.i.ſtratū. lo terre paſcit. venales illuc ferūtur. .i.fenus.

Strata pecuq; forum flexus ſic nomina quinti

generalē habet ſignificati
onē nā ſiue corporalia ſi
ue incorporalia cōpte
hendit inmutuq; pro
ſtatu ac conditione.

dies maſculine
temp' terminatū feminine tēp'
interminatum eſt.

eria ſignificat ſcz
acuitatē falliſ cultri q
limulū q̄ ſecāt aliquādo exercit' inſtructionē cū ad dimicādū par' ē

ipſa ſpecies dicitur.

Ni res, atq; dies quandoq; acies ſacieſq;, Acies eſt lumē oculi.

eſt qua aliquid fit. effigies facies vl imago. eſt opinio futuroꝝ et refertur tam ad bona q̄ mala .i. ipes. a progignendo eſt videtur quaſi poro genita.

Materies ſpecies cum ſpebus progenieſq;.

¶Maſculina raro pluralē numerum habentia,

.i. mare et regio quedam Aſie.

Singlari tantum flectes hec maſcula ponthus,

p infernio bi circul' quaſi virgus teſte brauio. .i. ſummus circa aliquādo etiā mots lūā. bi oē eſcu lētū pocalētū, quo veſcū tur hoēs .i. arrha. .i. cocnū, et terra madida. ſuptema pars aeris.

Orcus & halo ſopor penus arrhabo limus & ether

pfūdior in fermi pars. ſtella q̄ ver' dicit ſeu vltima pars diei. glutinū q̄ anes capiunt cingulum veneris. ſine diphtōgo .i. letamē. ignē q aquā.

Ac erebus veſper viſcus ceſtus fimus aer.

Ceſtus ac diphthōgō ē locum q̄ pugiles pugnā committere dant.

.i. quilibet. triſte Curio p ferro quo corpora noxiorū mortuorū ve trahebantur.

Et cultus pro auri folio vnuſquiſq; vel yncus.

Iſtaq; plurali quāq; raro recitantur.

cruor. vita pgenies. planeta. rota creaturarū, machina. exhalatio ignis. a pellendo bi q̄ pellit vi venti. deus in extremā ginguis occultus is nouiſſimus naſcit.

Sanguis ſol, mundus fumus puluis geminuſq;

cōdimētū cutiſcīq; generale rei fruſtrū. lanugo vl herbula viriclis in muris ripis arboribuſq. multitudo ignobilior dicitur. captorū locus.

Sal bolus & muſcus ſic vulgus iungito carcer.

¶Feminea ſingularia tantum,

Feminei generis ſinglari hec flectito tantum

rumor terra vel dea terre. ſiue bon' ſiue mal' fama ſaluatio vlsanitas remiſſio culpe ercōdonatio errotis. amara cholera tempus vel ira.

Tellus fama ſalus venia & pix veſpera bilis

Hetero, whytyn.

				signū ꝓditatis		ꝺr oē esculēt⁹
	instrumētū	bibēdi noxia		future malicie		poculētūq;
ſtagellū	pharmacos	appeti passio		in puero.	defect⁹	quo vescūt
ſcatica.	potū.	tus.	i.hole.	.i.indoles,	vt petiſ.	homines.

Maſtix ſpata ſitis cholera indole culpa penuſq;

					illud eſt aerū quod	
vindicta hoſtimentū					ſutores in digitis	
vt ſi q̄s aliquā manū					ſuēdo habēt ꝙ ꝓca=	
amputauerit ille		idē q̄			nitas illa fructū	eſt autē ſtrues
lege ꝑputari debz.	.i.ꝓgenies.	vulg⁹.	idem.		querc⁹ cōtinens.	lignoꝝ ꝓgeries

Talio pſapia & plḗbs plḗbes galia ſtrueſq;

hordeū decocticatū				humor ex arboribus		
vel hordei ſuccus				defluēs in eiuſdē		pro fame
ſiue aqua.	.i.eſurics.		.i.gloria.	reſidens.		nauis.

Et ptiſona fames vel adorea Rheſma & ora.

	a ſuccēdo					idē q̄ q̄es vt re
	dictaq;		ꝓprie ꝺr q̄ ſordes			quies / inḋes.i.
curſus vel	nocti	infectio	eſſuūt ſiue eiuūt		.i.trāquillitas	cura ſollicitudo
ꝓſecutio.	luceat.	vt peſtis.	quādoq; vēter ꝺr.		vt ſopinis.	moleſtia.

Et fuga luna lues aluuęq; quies quoq; nata.

Hec quoq; que numero raro ſunt lecta ſecundo.

						plauſtrum eſt et
libido puniḗdi	eſt ſtudioſū					mēſure nomē in
eī⁹ a q̄ iniuria	olim volūta=		.i.ꝑcō		viuḗdi	foeno ſtarcore alia
offenſi ſumus.	tūq; ꝑcēſus.		dia.	.i.honor	cōditio.	ve materia.

Ira & amicitia & pax gloria vita veheſq;

macula	ſucceſſio ab	morb⁹ q̄ ex		tenuiſſimus	
claritas in re	adoleſcēdo	cōtractu		puluis	
vt dies. quacūq;.	dicta	trahitur.		aridus.	

Lux labes ſoboles contagio tuſſis Arena.

	ſignificat oē		morbus ex catharro		
.i.ꝑuatio q̄ poſſi=		.i.ꝓ=	veniens grece		imūdicis cutiuſcūq;
vite.	demus.	genies.	phlegma dicitur.		rei ſordide.

Mors gaza & proles pituitaq; proluuieſq;.

.i.dictorū ꝙ ꝑcēdentū		vetuſtas putila=		vētris ra=	vt celſus ſcribit eſt durior
cōſtantia ꝙ veritas		go vt vermicul⁹		pacitas et	cutis rubicunda ex qua
et aliquando cre=		ille qui ligna		ꝑ gula ſu=	puſtule oriuntur quedam
dulitas.		rodit.		mitur.	humidiores q̄dā ſectiones

Atq; fides caries ſimul ingluuies ſcabieſq;

.i.immunditia et				
proluuiū cuiuſcūq;	aqua conge=	.i.edendi	.i.ſanguis	
rei ſordide.	lata ꝙcu.	auiditas.	corruptus.	

Illuuies glacies ſimul eſuries ſanieſq;

Atq; dies tempus ſignans abſtractaq; multa.

¶ Abſtracta ſubſtantiua ab adiectiuis deducta raro tenḗt plurale numerū: vt ab inops.i.pauper inopia.i.paupertas.a pudḗs pudḗtia.a memor memoria.a puer puericia.ab amens amentia.a demens demḗtia.a ſapiens ſapientia.a vecors.i.ſine corde:hoc eſt turbati ꝙ mali cordis vecordia.a ſecors vt ſocors.i.qui in corde nihil ſe ad p:obitatē exercet:ꝙ tardus vel negligḗs eſt ſecordia vel ſocordia.a cōcors concordia.a diſcors diſcordia.ab inſanus inſania.a veſanus veſania.ab elegās elegantia.ab eloquens eloquentia.a diligens diligentia.a parcus parcitas et parcimonia.a

pernix pernicitas ⁊ pernicies pernix. i. pernicioſus vel q̃ nimiũ nititur vnde aliquã do ſumitur pro celeri. a pauper paupertas vel pauperies. a canus. i. cinericanities et canitudo ipſa albedo. a macer. i. exilis eximitatis. a macies macretudo et macor. i. extentatio. a senex senectus senecta et senium. a iuuenis iuuẽta et iuuẽtus iuuẽtutis cũ multis aliis ied ſepius inuenitie dicitur pluraliter iuuenes plura: ſed raris raro vtendum eſt.

id eſt illi⁹
citũ ſius
.i. licitũ. crimen.

Iſtec neutra carent plurali faſq; nephaſq;.

greciũ eſt ⁊
deotũ po⁹
pare .i. nulla tio dici farris .i. nulla idẽ q̃ ſecũ a
anni. .i. claritas. res. idẽ. poteſt. gen⁹. res. lyuer.

Ver Iuber & nihilum nil nectar ador nihil hepar.

locus Athenis erat vnde
dãnati precipitabantur
populus extrema et capitur pro immenſa. .i. oglus: gine.
cõmunis. .i. ſanies etas. pfunditate et inferno. tinatio. .i. glutiõ.

Vulgus pus ieiunum barathrum glutenq; tinumq;.

quaſi iuris ſtatio
ꝺ: iurꝫ dicẽdi terra dies
intermiſſio humore ema⁹ manu⁹
vacatum. reſoluta. rimido. tinus. .i. neceſſariũ. .i. neceſſitas.

Iuſticium coenum fel mane neceſſe neceſſum.

celeſtis cib⁹
temp⁹ veſper⁹ ſalis ſpecies quo theſaur⁹ vel ſpirit⁹ q̃ ſup filios
tinũ vel offa ſordes corporis tranſitus inimũdus ſollicies ſtraci plut
cium. beſtiũq; purgãt. .i. paſcha ad rerũ cupiditatẽ. in deſerto.

Veſperum & ir nitrum cũ paſchate Mammone manna.

ſignificat modo ad
coparationẽ mõ glutis
ad menſurã mõ .i. motꝰ natio.
ad ſimilitudinẽ. letalis. lymc. venenũ .i. mare.

Inſtar ſal letum viſcum virus pelaguſq;.

acumẽ ad quaſi luomen a quo
p incis ſpice ſimilis luminoſus/ſa/ſum/
tamẽto. tudinem. papyre. quod eſt clarum. herbe nomen.

Illicitum ſpicumq; papirum lumen hiſepum

id eſt mare
terra a greco
reſoluta. a bowic. ſalo. i. moneo pro arena pfectura q̃dã ex
a fallo. pro vale. et fluctuo. quadam. oleo pedam.

Vernactum ſinumq; ſalum ceru(vel)leum & hoſtum.

liquor
arena quidam
pro cena. groſſior. ex melle pro mentula. pro copia.

Minerual ſabulum Melumelli faſcinum & huber

ſignificat pugnitudinem faſcia q̃ capillos ca⁹ .i. medium loci
q̃ipine adheret et pitis puerim⁹ et ſpacium medi⁹ vas eſt quo
in qua reues tacẽt .i. ba⁹ crinem capitale um dici non aq̃ ad potã
dictũ q̃ abditũ ſit. catus. ſpecimen. medium dicrũ. dum calefit.

Abdomen baculũ capital meditullium ahenum.

durities illa quę

gen⁹ piſcis q̄ ſola aqua nutritur. in manibus pedis busve exlabore naſcitur. pro minimo .i. glacies pręcio vt frigus. ter vncti.

Achallec callumq; geluve Teruntium & ante

locus vbi obſonia vēdūtur q̄cūq;

Dicta, vel hæc raro plurali lecta Macellum.

herba exſiccata. .i. etas. .i. centū. ſpecies metalli ſatis nota. .i. terra. ſella regia.

Fœnū euumq; lutum vitrumq; ſolum ſoliumq;

¶ Antea dicta vt nota metallor⁹ exceptis aes eris & electrū nomina liquidorum: vt ſiegma oleū nota ſuccorum (vt triticū piper) humi naſcentiū herbarū nota: vt apium crocū quę pluralē (vt dixim⁹) fugiunt. Quędā tamē pluralē habēt: vt equoi/mei/vium. ⁊c. de quibus ſuperius dictum eſt.

Plurali tantum flectes ludos quoq; feſta.

Ordinis & primi numeralia diſtribuenſq;

Mobile pro maris multis variſq; quoq; conſtans.

Bacchanalia q̄ et Dionyſia Bacchi feſta.

¶ Singulari numero naturaliter carēt nota quatuor: primo nota feſtorū & ludorū tā maſculina vt Apollinares ludi q̄ in honorē Apollinis fiebāt q̄quatres Circenſes ludi dicti ſunt q̄ in circo fierent ſiue q̄ſi circū enſes & femina: vt Neomenie. i. nouilunium vel prima dies lune aut menſis & etiā neutra: vt orgia/Bacchanalia/Neptunalia/repotia. i. ludi in honorē deor⁹ inferoriū facti. Repotia dicta ſunt quū poſtri die nuptias ad nouū maritū conatur q̄ q̄ſi reficiatur potatio. Secundo numeralia nota tā primi ordinis vt duo tres. ⁊c. & diſpartitiua vt bini/terni/licet poetice interdum legatur ſepteno gurgite pro ſeptem gurgitib⁹. Secūdū Seruiū: q̄ non niſi plurib⁹ cōſtāt: vt ſcale/bige/trige/q̄drige/litere p epiſtola arma q̄ſquilie ſcope. ⁊c. Quarto adiectiua pro pluris maſculus accipi ſolita: vt cani pro capillis ſuperi/inferi/poſteri/minores/maiores. ⁊c.

¶ Maſculina tantum pluralia.

Maſculei generis plurali hec flectito tantum

poſtule q̄ ex ea:

ſulci & vitrū antiq̄ q̄ ante ordines. nos fuerūt. pite reſoluitur .i. furfures

Antes maiores cum furfuris ac tacienſis

generis nobilitas

aut naſcēdi conditio. .i. cōſuetus aut pretura. vetuſtiſſimi populi Italie. nobiles q̄dā romani.

Natales faſces arbori(q;)genes luceresq;

dij penetrales quos ſiue quiſq; domi colet et pro domo capitur.

populi nomen. .i. ſpine teſte p vite phoca. populi modo. populi nomē.

Et cares ſentes mores ſereſq; penates

.i. cunū optimi/pbiſſimi/p̄mi/et ſūmi: primates/optimates/ ſūmates/magnates. ⁊c. posteri qui nobis p mēſtruis. ſuccedent.

Cuiq; prius foret as nomen, menſeſq; minores

ſigna vt ferramēta albi cauter ſe medicis imp̄oſita: vt ſenestrę. pilli in ſenectute. ſeculi pecunia: arti vel recepcula ſeminis. .i. filij vel filie et alioꝝ vnicus filius idē. vel filia.

Cancelli cani loculiq; loci liberiq;.

liber in quo toti⁹ anni res
populi romani scripte cōti-
nebāt̄ et cause celebrū
explicantur. .i.festus. .i.epistole.

Fasti tus threni ludi sic co(q;)dicilli. Codicillus est
tā.p oppido q̄ litere virorū parvus codex.
pto opidanes. ad amicas.

Atq; leontini delphiq; vitelli(q;)ani
vbs in
ciuitas cam- Etruria
panie ab aque caucme frumētarie vnde vetēta: vbs Volscorū
calide puto- ¶ flauii ¶ Capidolis nius/a/ū. fuit.
re dicta fāt. Thracia. frequēte

Puteoli sciri locri veij gabijq;.
Gallij vbs.

Parrhisij simul hec numero recitata priore

pars in illa nauis
qui tartarea vel genelli in q̄ a ptors in .i.celites
post nos Incolume vt fratres vno puppim de vel nos re
venturi. antipodes. tēpore nati. currūt. spectu ātipodū.

Post(q;)eri In(q;)feri geminiq; fori superiq;.

Cornelij gracchi vel quintilij fabijq;.

pto turpibus et veneris nō
adiectmo distingu⁹ātur velut
libri cōtinētes cripita trabū loco vnde equi honesti amores amor singu-
q̄ quoq; anno vel curratis ad currēdū lariter etiam aliquando de
gestum sit. puncipes. .i.carceres. inhonesta libidine dicitur.

Annales proceres cū carceribus vel amores
tabelle in quibus signum deī fami-
scribunt. zodiaci. liares. .i.romani.

Et pugillares piscesq; laresq; quirites
dicta mordacia apoph- .i.celicole et larue et
thegmata dictaria ex hominib⁹ terrificatiōes
¶ vbani Joci. .i.retia. dis.i.celites. nocturne.

Atq; sales casses cū celitibus lemuresq;
anime defūctorū
.i.primi. et dis inferi. spine.

Primores commune genus manes quoq; vepres.

¶ Fœminea tantum
pluralia.

Fœminei generis sunt hec pluralia tantum.

officia q̄ pto
festi dies a fe- defunctis post mēdacia
riēdis victi- meridiē cele- certe dies et res primus dies cuius-
mus. brari solēt. in mense. frivole. libet mensis.

Ferie & inferie nonē nugeq; calende.

q̄quid ex arboribus
vigilie militū claui adūci minutis circulorū fo-
legittima maris vbē vt castra dōus antea liorūq; cadit ¶ pur-
¶ femine pūctio. tuentū. figi solent. gamenta terrarū.

Nuptie & excubie vel Itine quisquilieq;.

dies ad emẽdũ vẽti qui quotãnis
vendendũq; pro fiat.xl.dies post lapides q̃ vtrunq;
publice funebre reti ortũ cantate sub latus tanie fustis
cõstituti. officiũ. tãtũ. solanos appellãt. nent et ficinant.

Nundine & exequie plage vel eteſiæ et ante,
aque mariae que ceſſationes ab que in aliquas re
ferta quaq; hẽta armis pro ſunt prima et ois loca regi:
ſuũt ac refluũt. certo tempore. prima palia. onis Atice.

Sextie et inducie ceu primitie vl̃ Athene,
rome mons erat
ab excubijs capilli quibus
regis vl̃q; exul: pedes galli:
.i.grãmatice te fuerunt a partes nacci inuol: inferna:
et epiſtolũ. Tullo rege. regiois. uuntur. les furie.

Littere et exquliæ terre trice quoq; diræ.
ſignũ celeſte et
dicuntur prima virices proſpe:
pars ſcorpij. inferni. ritates. .i.opulentie.

Et chelæ furiæ fortune diuitiæq;.
.i.minationes et ſacrificia ḡdã
capilli noxie murorũ eminẽ- Jouis coſtituta
demiſſi clandeſtine inferorũ tie quas pines a latinus popu.
infrõtẽ. fraudes. vndte. vocant. lus dicta.

Antie & inſidiæ larueq; mineq; latine,
maledica
cartilagines piſciũ ꝺda de:. crates vi:
quas ad cernicẽ p tractiois mince et
auribus hẽdere .i.fallacie nuge nullis turres lectuli
videntur. plena. efficacie. lignee. infantũ.

Branchiæ & offucie gerreq; ſalæ quoq; cunæ,
ſpolia hoſtibus preamie ex ornamẽta
.i.indumẽta. detracta. victa preda. equorũ.

Induuie eximiq; manu(q;)biæ phalereq;.
tanua ſiue porte penates et loca
nuge et res ſine oſtia q̃ in funes quibus in quibus ſunt
friuole. ſe applicãtur. torquẽtur fõtes. altaria.

Ac apine valueq; coſe fidi(vel)cule & are,
inſtrumenta quibus
ſarcimen eqnis vibs vibe Sycilie cũ
aut mulis portant. Cãpanie. p greco. ſacri cantores.

Clitelle cumeq; Syracuſæ ac hierodæ.
balnes ca:
calefacto:
ria a ther:
p ſplendore mõ.i.calidũ
re paſſo cor: impiriti di: .i.prime fuit vibs
poie rotũdo. cũr ſtufas. partis Frigie.

Ac areæ thermæ vel primæ ſiue celenæ,
locus in vibe
quidã teſte caſtellũ vibis vibis idẽ qõ
Calderino. Jtalie. nomen. nomẽ. pyle.

Ficeliæq; rufæ vinineq; pylæq; phylæq;.

intestina
maxime ho= private
fistula organor. munū ⁊ oniū. domus. divitie.
Et cantes lactes edes vel opes quoq; vires.
insule ppe ās p factione vt Anton⁹
hercules colū= proeri fecharur partes Ce
gratie. nas fixit. filie. saris capitis p officio.
Et charites gades sic pre(q;)tides quoq; partes.

Hecq; licet numero raro sunt lecta priore.
ferramenta super que
sermones. p ingressū vicula pedū ḋb⁹ aliqua ignī fotren=
nullius ⁊ parte rei pstringūt tur vel instrumenta quib⁹
momenti. corporis. .i. cōpedes. bus sua aratra solidāt.
Ambages fauces cū compedibus quoq; crates.
anteriores
actiones tanue capiditates montes inter
gratiarū. .i. fores et auaritie. Gallia ⁊ Italiā.
Grates cum foribus veluti sordes simul alpes.
oracula deoū ebullitiones
duo spira sive relationes aquarū aliquo ex
statuta pōtificū. mia nasi. divine. loco surgentiū.
Et decretales nares sortes scatebræq;.
carmē funebre qō
ertiā epicedion et
amodia dicit et crapule illusiones oculoq; partes q ex fru=
capit pio inepta et volup= quoquo modo gibus ecclesie
cuilibet cantus. tates. fiant debemur.
Neme & illecibre vel præstigiæ decimeq;
dicti sūt a parco p loca aspera vl ōñ stationes dicunt
omne sacrificiorū cōtrariū q nemi= aquosa q que sive munitiōes ḋb⁹
genus. ni parcantur. salire oportet. milites concedent.
Accerimonie vti parcæ salebræq; statiuæ.
cur=
rus a
duos
bus curr⁹ a trib⁹ currus ex currus ad curr⁹ a quā=
equis equis trac= equis trac= purgatiōes vnico equo tuor equis
tract⁹. tus tus granorū. tractus. tractus
Bi tri se(q;)iugæ palee monigæq; quadrige
ligna qui=
bus ad
malum
appositis
ligna caro in qua
dee quedā. pendent. dentes gig= .i. odis.
nuntur.
Gratiæ & antenue gingiuæ inimicitiæq;
partes inter medii
et oculos sed p
oculos aliquādo particule gradus
.i. blādimēta. accipiuntur. que restāt. lignei.
Blanditieq; genæ sic relliquiæ quoq; scale

loca quibus

vbanitas rerũ exercitus aliqua

atq; verboꝝ. militum. abscondunt. obscuritates.

Atq; facetię item copie latebrę tenebręq;.

que nocturne proprie

dicuntur exactie diur- subtilitates

ne pariter et nocturne. siue bone siue male.

His vigi(licq;)lię iungas argutię itemq;.

¶Neutra pluralia & secunde declinationis.

Neutra hec plurali tantum flexusq; secundi.

res graues et populus in

honeste quib⁹ icythia et oculi vitrei grauamia loca aspera et

nullus inest ipsa regio quib⁹ vtũ popularia difficilia defer-

locus. .i.bactra. sences. et officia. ta et inculta.

Serea cum bactris ocularia munia tesqua

membra libidinosa

.i.res magnifice preter dotem tã virorũ q̃ᵭ

et stupende. data feminis. mulierũ. idem.

Et magnalia vel parapherna verenda pudenda.

tenuisse vestes tẽporalia loca sũt lõ⁹

ferarũ cubilia siue egbatana per quas cãdis dicuntur milites tẽto-

singulare.i. vbi medie da corpora re- proprie ria figunt vel

quinquennium. et regio. lucent. annales. ipsa tentoria.

Castrũ singula ri numero loc⁹ ẽ murꝫ munit⁹. Lustra vel echatana multicia thronica castra

carmẽ funebre quoꝺ etiã epicedion et monodia

ꝺi et capit̃ p lepria

cuiuslibet cantus. ventorũ

montes epyri. pcisse. et sermonis. flatus.

Atq; cerania vel Vmacea Nema flabra

Lidie vbs mõti

adiacẽs ab hy-

loca sublimita e quib⁹ po.i.sub et e-

cõsules romani ceteri pos cacumẽ et

sacra fuerũt q̃ q; oratores cõciona- innouatiões sunt inter hoc ẽ sub

ꝺijs imortali bant ad populũ dedicatiõesq; fiẽ templorum. q̃ꝺã. cacumine.

b⁹ fieri solebãt. .i.rostra.

Seꝫ rostrũ rostri bucca est autum. Orgia cũ rostris encenia coctona hipepa

exeꝫe et

defũcto- loca in quib⁹ recule pueris

intestina q̃ eminẽt rũ iferie. hyemis trãsi- ludẽꝺi gra- corona eꝝ

sicut cor et hepar. .i.iusta. gitur tia date. floribus.

Serta / serte. herbe meliloꝫ q̃ sertulã campanam ap pellant. Extaq; cum iustis hiberna crepundia certa

pellicule cingẽtes cor cibaria vel pocula vtrime

in quibus passiones mẽse sicut poma pia- oppidum

animi continentur. cente calci nectar.cẽ. in egipto. oppidum.

Ac precordia vel bellaria tenthira lsanra.

loca in quibus

septa in quib⁹ fere loca in q̃bus pro defensione

vine pascuntur. estas pficitur. statur.

Et roboratia sic estina statina Cithera

ferie eū postridie nuptias
apud nonū marrū ce-
ferie in quib⁹ cognati natur q⁹ quali refici- mons ⁊ vbs tpcie
simul cōminabantur. antur potatio. a dedalo nomē accepit.

Atq; charistia sicq; repotia dedala iunge.

Male capitur Charistia pro charitate animone.

ludi q̄ in honorē
Iouis olimpici apō
rerū subiecta pisam et heludē cumsq; artifi-
quod sunt vbs in greca oppida ficis instru-
vtilia. apō Lucretiū. armena. celebrabantur. menta.

Sic bona & arteria ac artaxata olimpia & arma.

septa in quibus fere
vitime vine nascūtur q̄
augurū etiā robolaria lecticli infantū idem.
pcationes. dicuntur. vt principia rerū. .i. incunabula.

Effata & Vmaria vel Cimabula & Inen.

cōuentus populi ad magistratus
loca in quibus creandos pro ipsū magistra-
apes mellificāt. satis patent. tuum electionē.

Ac apiaria & ambo duo comitia raro

foramina in malo acci
pientia fines sunt
etiā pocula quedā .i. cacumē.

Lectaq; singlari carchesia vel iuga montis.

sine vl'cū aspiratione: vt sonit⁹ tubarū
concheе quedā volunt patentes vel ipse
species. flumiorū aditus. tube. panis gen⁹.

Ostrea cū spolijs sic ostia classica liba.

figuratipanni
q̄ ad paricies
interiora aularum oē holeris sedilia in
ventris. tendūtur. saltationes. gen⁹ ōr. nauibus

Inteſtina aulea tripudia lachana transtra.

oculorū illusio per incā-
tationē vl' dexteritate esculenta.
celeritatē agilitatēq; fere iantiora. proludis.

Preſtigia atq; cibaria vel spectacula iungas.

¶ Aliter singulari carēt multa librorū nota: vt georgica/buccolica/rhethorica/tonum/chronica/syrtes. ꝛc. Sed significantur si my partitialia (vt sic loquar) opuscula vel libri: vt notant Nebrissenses: vbi autem vniculibrū significamus aut vnum poema vel opusculum singulari vtimur: vt xenophon in oeconomico. Virgilius in buco. vel georgico ex quibus liquet error eorum qui putant hec in singulari esse feminini generis: vt ait Nebrissensis grāmatica. oru. non dicimus teste Lanculoto.

¶ Neutra pluralia tantum & tertie declinationis.

Sunt terni flexus tantum pluralia neutra.

dicūtur menstrua interdū pro
mulierbri naturasicut
defensiones q̄b⁹ loca virilia p pudendis viri.
vbs cingitur. quedā. Interdum prohibidine.

Menia vel vetera & Muliebria quod lemuresq;

apparationes et terri ficationes nocturne .i.lemuria.
genitalia quia intelligimus membra.
Singlari, siue virilia & istec raro reperta.
secretiora loca.
per que speculamur .i.specularia.
Singlari, penetralia cum specularibus atq;.
loca in quibus stant aut fieri: reficiue solent naues.
pelles pendentes sub collo bouis the dewe lappe.
i.occuli.
Lumina ceu Naualia vel paleria siue,
tabelle sicut pugillares.
.i.are.
Pugillaria sic altaria iungitur istis.

¶Neutra secundæ declinationis & tertiæ.

Sunt terni flexus nunc istec nuncq; secundi,
cantus pindari.
tugurria rusticoꝝ aut pastoꝝ.
promissiones futurarū nuptiarum.
Peana atq; magalia vel sponsalia siue,
intestina dicuntur.
s.numero.
Ilia sic istec (ceu verbera) lecta priore,
tugurria rusticorū aut pastorū.
Flamina vel præsepia siue mapalia, at ipsa
Festa deum patrio flexus sunt rite secundi.
s.numero.
Plurali aut terni, ternis sextis quoq; terni,
vt vectigaliū vt vectiga horū vectigaliū tantū.
Ancilliū vel ancilliorū Ancillibus tantum.
Vectigalia sic Ancillia iungitur istis.

¶Masculina in singulari & neutra in plurali.

mōs Cāpanie vbi nascuntur vinia: et pro vino ponitur vt Massicus.
Mascula singlari plurali (vt Massia) neutra
.i.infernus.
inferorū locus.
vel menelaus virūq; est vocabulum.
mōs Phrigie in quo colebatur Cybile mater deorū.
Tartarus infernus sic Menala dindimus atq;,
ab Ismarus mōs Thracie asper & incultus ex vinosa parte et aliis fertilis vinetis et oliueris, vbem Ciconum significat.
Ismara
pmōtorium est Thracie.
Ismara fingunt pangens vel tenera
a tenerus promōtorii Laconie habens in sūmitate specū.
mons Laconie.
Taygetusq;.

et cumē in Troia
monte. Vide no-
men oppidi
sub ea.

vnde fluūt seamāder et symois
vt ait Strabo: teste Lancilotto.

Gargarus est locus aſt vrbs gargara vel iuga montis.

piscis marinus maximus
vel celeſte ſignum.

Hi cetus ſimul hi ceti hęc cete inuariatum.

¶Maſculina in ſingulari: & maſculina
& neutra in plurali.

Maſcula ſinglari plurali hęc maſcula neutra.

ludus licet nō oīs ludꝰ locus dicat.

quicquid aliud ꝓti: net.

.i. flatus aut ſibilatio.

lacꝰ cāpanie quōdā ꝓpter circūſtātes ſiluas tā fetidꝰ vt aues eū fugerent ideo ꝓ inferno capitur.

Sunt iocus atq; iocus veluti Sibilus vel Auernus.

¶Fœminea ſingulari: plu-
rali neutra.

vbs Phrigie
Priami regis.

.f. numero.

res domeſtica.

.f. numero.

Pergamus hæc primo atq; ſupellex neutra ſecundo.

Sed hic pergamus hoc pergamum eſt nomē alterius vbis Aſiatice: q̄ fuit regia attali et galeni medici patria.

¶Simimiliter quedam libꝝtō nola ſunt ſingularia feminini generis: vt Theba (s Eneis. Marcellus etiā dixit pluraliter Eneida/eneidōrū: teſte Lancilotto.

¶Fœminea ſingulari: plurali
maſculina.

Italie oppidū.

.f. numero.

.f. numero.

Pometia hæc primo dat pometij hiq; ſecundo.

¶Neutra in ſingulari / & maſculi-
na in plurali.

Singlari neutra plurali maſcula dices.

locꝰ feliciū animarū quē nos paradiſū vocamus.

beatorū habit aquilū et ꝓ toto mundo aliquādo capitur aliq̄n ꝓ aere.

vbs erat excellētiſſima ꝓpe Athenas: vnde oēs Greci dicūtur achiui et argolici.

Elyſium cœlū quibus apte iūgitur argos.

¶Neutra in ſingulari & maſculina &
neutra in plurali.

Singlari hæc neutra plurali maſcula neutra.

capitis vinculum q̄ mētis adhibetur ne fugiant vel quod circa ob brutorū ne cibos decerpāt ligatur.

q̄ os ex lino lana ve trahit et aliq̄n linea capitur.

clauſtra vel quo aliquid clauditur.

ſtrumēt̄ rusticū q̄ terra raditur .i. raſtrū.

quo equus regitur.

Frenū ſeu filum clauſtrū vel raſtra capiſtrum.

¶Neutra in ſingulari & fœ-
minina in plurali.

teste Valla
cōmuniū poni possum
et numerosis eiusdem
paratū.

cibi quotidiani nō modo hominū
sed etiam bestiarum aliquando
sed dicta differentia aliquando
nō seruat vt ostendit Calepinus.

Singlari hoc epulū numero plurali epuleq;.

locus in quo
lauamur

idem. .i. balneo.

Balneum habet numero plurali balnea eęq;.

.i. voluptas et
oblectamentum.

idē quod
deliciū.

Delicium primo plurali delicieq;

publicū ē porrū barbari
liberū vel francū festū
aut forum appellant.

idē quod
nundinū.

Nundinum apud priscos nunc vsu nundine habetur.

fructus qui nunc greca et
thasia dicitur.
hę amigdali. i. amigdala. i. amigdalum.

Arbor amigdalus est a vel um sed fructus habebit.

Dant a vel es recto cum masculei generis sunt.

vt scythis/Moabitis/Sarmathis/Galathis/
Leuitis/Zodomitis/Israelitis/Niniuitis/Ebionitis/
Ammonitis/Aaronitis/Thecuitis/Scariothis/
Tesbitis/Sunamitis. cē.

vel Scytheo vel Mosbilites.

Quorum fœmineum sit in is scytha & Moabita.

vel Sarmathes. vel Galathes. vel Leuites. vel Zodomites.

Sarmatha cum galatha leuitaq; vel zodomita.

qui de Israelis.
scripe est
vel Israelita.

ciuitas Syrie. dicūt heretici ꝙdā
vel Niniuites. vel Ebionites.

Isra(vel)elites Niniuita ebio(quoq;)nita.

vel Ammonites. vel Aaronites. vel Thecuites.

Ammonita & aaronita simul thecuita.

vel Scariotha. vel Tesbites. vel Sunamites.

Et scariothes cū tesbita suna(q;)mita.

vel Epirota. Nicolaites.

quasi fictor ꝺr. Est enim
ꝙ elegantia carmina fingit
vel Poetes.

Sic & epirotes Nico(siue)laita poeta.

quasi fictrix ꝺr. Est enim
ꝙ elegantia carmia fingit.
.i. poetria. i. poetris.

est enim qui futura ꝓnūciat
ab eo primum intellecta
vel prophetis.

Quod sub fœmineo tria tris facit, atq; propheta.

est que futura
prenunciat
ab ea primum
intellecta: vt pro:
phetis.

idem quod
prophetis
vt pphetisa.

latine
cantor
vt psaltes.

qui pulsat
cymbala
vel Cymbalistes.

Is quod & issa dabit cū spalta Cymba(q;)lista.

qui sambucā canit vel sambucistes. ludens timpano vel timpanistes.

Cum sambucista sic timpa(q;)nista dabuntq;

vt psaltria q; canit sābuca sābucistria. que pulsat cymbalia cymbalistria q; canit timpano timpanistria. a latinis & errans et errarica stella vel planetes. stella crinita dicitur: vel cometes.

In tria fœminenm, dant es a planeta cometa.

¶ Mascula in us & neutra in um.

Vs simul um recto donant sensu sub eodem.

repositorii & uitiarū. scutum militare est cum pugno clauso sed alapa cū manu extensa. flumus Germanie.

Thesaurus clipeus colaphus baculus quoq; rhenus,

vox clamore magno letitiā exprimēs. tegmen capitis. pondus duarū libriarū. acus maior qua calefacta q; adhibita crispatur capilli.

Iubilus & pileus dipondius ac calimistrus

diminutiuū a scalpr? ferrū quo aptatur corio q; quo radit vt celtis vtūt tamē eo instrumento diuersi artifices. quo culter aut aliud tenet etiā ē pheretrū. portic? ampla in q; athlete p hiberna tēpora exercētur. face? lino vt cana be vt corio fact? est et mensura.xl. pmunt vinas.

Scalpell? scalprus curiaturas capulus zistus vas immēsa escaria vbi pultē aut urulenti q;d. q; ponebāt a capitēdo appellarunt. colensq; zistus vt zistum etiā est ambulatio i q; fūt arbores virinq; i plures species effigiate.

glutinū q; ad aucupiū pertinet. brachij et mensura quedā. scriptura man? propie.

Et viscus cubitus chirographus atq; catinus

genus leuis ancq; angustē roge q; eo sup iduamur: & q; sup ornatus parā nauiū signio mulieris. genus pōderis duas libras cū semi cōtinēs est et sōnis pecunie q; multi libā grossoti appellāt. pileris maxime ex corio et stramine factus

Supparus & mundus sestertuis atq; galerus,

.i. militare signū vel stola bullis ornata. vas angusto ore vnde guttati vnguētū vt aq; rosacea cadit. pro agro sed fundū melius pro imo rei dicitur fundus pro agro. modicus pulus.

Baltheus & guttus fundus puluisculus atq;

curr? vt curs? vt loculus in quo curritur. corpus solidū vndiq; rotūdū. vestis solēnis q; inuisitur vel viro vel femine vt deo dee ve. .i. circulus.

Curriculus globus ceu peplus vel peribolus.

genus ponderis. ois edificij materia. liber in qua aliquebi cuiusq; sententie. tractantur vel declaratio

Scripulus & tignus sic commentarius atq;

sed frequēti extremitas manus quod a
fluens herbe. est punctum. calcis. subditis soluitur.

Galbanus & punctus calcaneus atq; tributus

genus fruticis inter
duritiem illa que in cāpos ⁊ syluas medietas vnus
manib⁹ vl pedib⁹ a Cyrica versus hemisti-
ex labore nascitur. ciuitate. chium quoq; appellatur.

Et callus cytisus thimus ac hemesticus atq;.

nō solū plotatio via inter domos
genus vasis sed etiā insigne est quo vicinus aut
sicut galeola. iudiciū merētis. sentim⁹. .i. mare. plateola.

Sinus vas luctus sensus fretus Angi(q;)portus

dicitur quod casu
os et hiatus aut fortuna nobis
maxime be- euenit tam in bonū
.i. scelus. stiarū. q; in malū. .i. monitio.

Peccatus Rictus simul euentus monituſq;.

herba vl flos arbor exigua
alio nomine semp virēs herba herba similis
ligustrum. et cōicis. quedam. malue.

Cyperus & buxus sic helleborus vel hibiscus

Thimus vl thy mum est mate- flos qui safranū arbor arbor folio vbs in hispania
ria illa q; apes dicitur. quedam. catro simili. et item in libia.
e floribus ad cō
ficiendos fauos
eligunt.

Et crocus ac hebenus simul arbutus atq; Sagunthus,

lapis pretiosus quē
ex indurata glacie arbor odoris
procreari dicūt. nocui. herba quedam. herba quedam,

Cristallus taxus simul abrotanus vel hisopus,

est nomen vbis
Asiatice que fuit regia
herba odifera. p arbore. Attali ⁊ galeni medici patria.

Et nardus pomus sic pergamus atq; papyrus,

herba que si a
cervo vel cervus
lethale ferrum
inuis habente
manditur ferro
gen⁹ specie aro- procul expul-
matice cancellā so dolore om-
.i. arbor. vulgus notat. nem sanat.

Sed hec perga mus et plurali- ter hec pgama ē vbs phrigie ptiami regia. Balsamus & costus dictamus iungitur istis,

Porta adytus sed itum locus est secretior ædis.

Dicitur hic vallus fustis, munitio Vallum,

¶ Mascula in us
vel in o.

piculus
satis puer ⁊ trāsiuerse
notus. pathic⁹. vider.

Vs simul o recto dant gobio pusio strabo.

est alat venenosū

q̄ animalia macrat — auis satis nota — hystrio mulier ludia dicitur. — cauda feriente et celeste signū. — gallus castratus vel capus.

Et laneo pauo vel ludio scorpio capo.

vt ilion vel ilij pelion vl pelij mons Thessalie epythiton vl epythetū appositū ab alijs adtectiuū barditon vl barditū diatesserō vel diatesserū latine de octo quia octo voces habet.

viri ppriū. — viri nomē.

vt Ciceron Cicero Caton Cato. Platon plato. Agamēnon agamēno.

On mas sepe fit o neutrum tamen um tibi format.

Hicq; cothon recto dices simul hocq; cothonum.

¶ Masc̄la in os vel in on.

mōs inter macedoniā et thraciā altitudine mirāde habens in cacumine oppidū Acragon.

Cretēsis rex q̄ primus cretēsi bus legē dedit.

Os simul on recto prebēt hec minos athosq;.

nomē fluuij magra tiburtino q̄ e sub imo in vallem subiectā p̄ceps fertur.

vtor vel virtus martis.

O simul en recto prebent Auio nerioq;.

bi q̄ est intra venas cruor: fusq; siue sanies ponitur interdum pro genere.

vētus cū frigore maximo obiecta queq; deturbās p̄sternēsq; ex depresse nubis specu. Estq; genus instrumēti lusoriq; pueros maxime delectāe. Itē turbo bi quicquid acuta forma est. Est et turbo turbonis viri proprij.

Sanguis vel sanguen turbo quondam quoq; turben.

insula in Euboico mari cōtra Athenas sita: in qua vbs est eiusdē nominis. — nomen oppidi. — nomen oppidi.

In simul is prebent Salanus trachis vel eleusis.

filius Neptunni. — nomen oppidi. — genus piscis portus maris belua. idem. — genus piscis maris belua. Delphinis.

Et phorcis velaris delphin delphis simul inus.

nobilis romanus qui Withrida rem regem debellauit et cōtra Marij romanū cruentissimū ciuile bellū gessit.

nomē pastoris. — nomen viri proprium apud Comicos.

As vel a damortas birias vel sosia sylla.

ornamētū capitis p̄sicarū p̄ius multerū quo postea vsi sūt reges a sacerdotes. — interpretatur aduersarius quo nomine dictus est diabolus. — idē quod satyri.

Atq; tiara sathan dicas simul atq; sathanas.

Saturni frater celi et Beste filius: que etiā pro sole ponitur. — animal notū ōnibus pro ebore: hoc est elephāti dente ponatur. — idem.

Titan titanus simul ac elephas elephantus.

nomẽ filij
genus piscis. latij regis
capitoli. idem. Thebarũ. idem.

Mugilis & mugil simul œdipus œdipodesq;,
qui ex ethiopia idem.
est. .i.ethiopus. mõs Thracie. idem.

E(q;)thiops thiopus sic ædonus simul edon,
fluuius fluuius. fluuius
Gallie. idem. Italie. idem. Italie.

Sic arar ac arius tiber & tibris tiberisq;.
dicitur prima pars ar: In herbis ō: ipsũ robur fruticis
boris cui radices .i.es herbe pars vnde se producant
adherent. idem. folia aut ramuscu.

Caudex vel codex dicas cauliscq; coliscq;.
dicit quasi Iuuãs
pater. idem. .i.minister. idem.

Iuppiter atq; Iuuis sic & diacon diaconus
ventus occidentalis
grece Argestes
dicitur. idem.

Corus vel caurus sic danides quoq; danis,
herba est radicis odorate
ac cynamomũ simillitudi:
nẽ hedere pene foliis fluuius idẽ quod
rotũdioribꝰ molliorib9q;. Silice. anapis.

Bacchar cum h genus est valis vmarij. Baccaris & baccare vel anapis sic & anapus.

ẽqõ ab aliq; materia nam
generale nomẽ ad oẽm idẽ quod vulgꝰ cuiusma decidit dũ ꝓ ferrũ
pinguitudinẽ liue car hoc est vilis: secatur vel cerebrum perfo
nis siue alterius rei. idem. pars populi. idẽ. ratur vt ex attritiõe lateri
Dic adipes vel adeps plebs vel plebes scobis & scobs,

.i.sepi: bestiola planities lateribus
merũ. idem. satij nota. idẽ. duobus inclusa. idẽ.

Seps sepes & apes vel apis valles quoq; vallis,
.i.aphuca. idem. animal. idem.

Seps masculini generis parvus serpens ex cuius ictu mẽbra percussa putrescunt. Et libia ac libie vel aranea Araneus atq;
coquotũ tabula vel mensa
oppidum .i.ostiũ alicuꝰ in qua tũ ad edẽdũ cꝫ
thuscie. idẽ. rei cuiusꝰ bibendũ vasa exponũt.

Cerete & cere fors fortis abax abacusq;
colli ornamẽtũ vt circulus aliquis
aureus fictilis obtortus. de Arabia. idem.

Torquis vel torques arabis vel arabs arabusq;
instrumen:
tum ad ali:
quid capi:
endum. arbotis
idoneum. actus eundi. pars. idem.

Vasum vas itiner vel iter Romaleq; ramus,

locus secretior in domo
qui ceteris accusari⁹ idem.
observatur, .i.₽clausū.

præsepia loca fūt nōtātū in q̄bus equi
muli iumenta ꝙ cetera huiusmodi pascūtur
sed ola bona clausa in quib⁹ aialia ptinent

.i.præsepiū.

Sic conclaue & ium flectes præsepe piumq;.

genus piscis ex
concharum idem.
genere. .i.cōchilīū.

fructus minutior arboris aut fruticis
vt sunt grana vue hedera.ꝛc̄.
.i.actua. .i.actiū.

Ac conchile & ium dicas acinus cina numq;.

significat oēm partē interiorē
dom⁹ vł tēpli licet sit intecta
seu omne quod in intimis
partibus est:
vt penetral vł penetrale.

.i.cernicis sustē-
tamētū ꝙ munimentum
Cernical ꝙ oli
cernicale.

gen⁹ mēsure seu instru-
mētū quo cochlee ꝙ alia
huiusmodi vellendo
sumuntur.
cochlear vł pecuar vł pecuare
cochleare. pro pecua.ꝛc̄.

Quod fit in al vel in ar nomen per e sepe videbis,

locus in quo sacrificia fiebāt hoc tamē
inter altare et aram interesse quidam
existimāt q̄ are superis atq; inferis
diis cōstituebātur are tantū superis. altarīū.

pluraliter
idem
.i.altaria.

Altar & altare atq; rium potius ria dices.

ipium lac mulctrū seu
emuctio aut vas in idem.
quo mulgetur. .i.mulctrū. mulctrale.

vas eneū
in quo res
bulliunt.

vas eneū
in quo res
bulliunt.

Mulctra vel um simul ale lebesq; lebeta lebete,

insula in egeo olim cycladū
clarissima Alīna apollinis oppidū locrorū
mercatu nobilis. vetustissimū fuit. .i.naritiū.

Delos vel delijs narix narice rium q;.

candor
.i.candor. idē. .i.albitudo. .i.suauitas. idem.

Albedo albor itudo simul dulcedoq; dulcor.

.i.insuauitas
et per trans-
lationem aspitas
solicitudo. idem. .i.amaritas.i.amarities.i.amaritus.i.amaritudo.

Sic & amaror itas rities ritia siue ritudo,

.i.immoderata aquarū
violētia vel plumia .i.imūdicia
.i.imūditia cuius lū vł flumialiū cuiuscūq; rei
cūq; rei sordide simillimaq; sordide
vt plumiū pro alluuium colluuiū illuuiū
luuio vł ₽luuies. alluuio colluuio illuuio vel
vł alluuies. vł colluuies. illuuies.

q̄ō varie diluit nā diluuiū
diuersoꝝ purgamentū fuit
ola diluēs q̄n.s.immo dicus
ibrib⁹ repāk terra vł obru
atur diluuiū diluuio
vł diluuies.

Quæ lauo componit dant um simul es vel o ductis,

vitis vetula et
supiessa et ex
vna plures fi-
ant aliqñ ge-
nus significat.

verborum
circuitus. idem. idem.

Ambago ambages propago pro(quoq;)pages,

morb⁹ qui ex morbus q̄ ex cōtracta
.i.cōfectio cōtractu con- trahitur contrahitur
.i.cōpositio. .i.cōpages. trahitur. .i.cōtrages. cōtagiū.

Compago pages contagio gesq; giumq;.

a grecis latria ꝺr
.i.seruitus qui p
tinet ad colcu-
.i.cultus. dum deum. idē quod cultus. .i.inflectio vocis. idem.

Cultio vel cultus culturaq; cantio cantus.

a cardine quatuor
rotarū vel qō
latine mutuersio idem. currēdo sonet
vel intinctio ꝺr. .i.baptisma. .i.baptismū. .i.carra. .i.carrū.

Baptismus ma vel um sic carrus a dat simul umq;.

species simultudinare
terre. .i.sotietas. prouerbiū.

Vm vel o dant Sabulo consortio adagio iunge.

ꝺr oē aial qō sub
a corno homīs imperio est aūt tonitrus nubis
ꝺr vt in- e babulo terre icte sonis q̄ et tonus
quit varro. pascitur. dicitur

Vs simul u cornus pecus ac artus tonitrusq;.

proprie glacies tegmē mure pictū variis coloribus
dictū aliquādo idē. quo equi mense seu pauimenta
frigus ꝺr. .i.gelu. .i.gelū. sternuntur.

Vs gelus u simul umq; tapesq; tapete tapetum.

quilibet lapillus p- .i.dolor tristicia per
ciosus seu quelibet trāslationē ponūtur
gemma. idem. pro frigore.

Margaris ita vel um simul ites Algos us uq;.

.i.gigbosus vel gibberosus q̄
tumorē in dorso habet gibbus et
gibber tū pro tumore q̄ pro
tumorē habēte iecta sūt. idē.
struma in pectore est. .i.gibb⁹. .i.cassis. idem. .i.cassis.

Gibber gibba vel us retis vel retia rete.

regio Priami que et Tro-
ia a nole regionis minotis Asie
oppidi oppidi cognominatur ab Ilo
nomē. nomē. trois rege.i.ilioeus filius.i.ilium.

Atq; nepete nepes nepis ilios on simul umq;.

dicitur ea pars capitis q̄ e superciliorū
cōfinio oriens et quasi equali porrecta
tingo vtramq; aciem simul et discer- pro
nit et minuit. .i.nasū. fructu. .i.cerasū.

Nasus nasa vel um cerasus cerasum rasumq;.

quoumdam vbiū nomina.

Thebæ thebarū thebe bes thebaq; thebe.

¶ Auis maritima paulo maior passere pēnis purpureis cādidis
admixtis collo gracili et procero raro visa bumani.
solstitio in mari nidificans. .i.alcedo.

Alcyone Alcy(q;)on simul Alcedonia cedo.

olis locꝰ in quo
pecudes pas=
solũ et reliqua adulterina cuntur siue cinctura
femina que frugibus pratum/ager/ siue heminũ
sepe nocentur. mons. ꝛc. siue bestiarũ.

Vultur vel umzizania pascua Cingula pisa,

diminutiuũ
ostiũ in posteri locꝰ in q̃ pisit a bucca pro genus radicis
ori parti edifi. et panis fit tuba siue cornu. tatis notũ.

Postica effugium pistrinũin buccina rapa.

locus
genus leguminis loca i quo mere= vellus
satis notum. texitur. visio nocturna. tricũ. vellamitis.

Et faba textrinũ ac insopina ganea lana.

certificatio veritatis nole
multorũ conscripta et
signata. idem.

Singrapha Singra(q;)phũ sic Singraphus edere possis,

Quisquilia est arbor sit quisquilium quoq; fructus,

locoso quedã
irrisio. .i.canillũ. .i.canile.

Flecte canilla vel um simul e legiturq; canillus,

.i.margo vel extremũ macula
orie fluuij lacus vitium lac densum
fontis et humi modi. error. statim apartu.

Vmvel a dat labium cum Menda siue colostra.

collatio solutionis
eorũ qui simul crustũ est rei edibilis
ablonãti sunt. crusta est alterius.

Simbola sed vario sunt crustum crustaq; sensu.

nomẽ vbis in latio, renouatus
q̃ locꝰ in quo sita ẽ ager post
mõtibus prestet. cessationẽ.

Is vel e dant recto solum præneste Noualis.

natiuitatis pãnus quo idem .i.gausapes.i.gau=
dies vel festũ. mẽsa sternit. .i.gausapũ. sapis.

Et natale tamen dic gausape pum quoq; pes pis,

lachryma arborũ que
est q̃si gutta hinc est herba seu semẽ quod prosilit
gũmate arbores dici= cũ tanta acrimonia vel vt lachry=
tur q̃ gũmi ,producit. mas comedendi excitet.

Dic gummi gummisq; sinapi siue sinapis.

Hic ficus morbus, hæc arbor, fructus hic hæc ve,

Flexus est quicquid signat quarti atq; secundi,

est oẽ esculentũ poculentũq;
quo vescuntur homines.

Hoc penus est terne penus hæc dabit hæcq; secundæ.

idem quod penus
vt hoc penu vel hoc penū.

Hicq; penus quarte hoc dabit u simul umq; secundæ,
.i. spelunca que a
grecis spelum.

Et genus & flexum specus exposcit sibi eundem.
herba de
cuiuslibet rei genere inpuluerizatio
ynmeratio. peponū. cōdustibulū.

Nuncis at er quondam pulus cucumis cinisq;.
nondū primā habēs item quod cauda aratri
lanuginē siue barbā. impubis. vel ipsum aratrum.

Impubus sed nunc impuber vomer in vsu.
ad campum pertinens.
vt hic campester hec cāpestris ⁊ hoc cāpestre/vt hic ⁊ hec cāpestris ⁊ hoc cāpestre.

Dant hic er, hec is, & hoc e vel hic simul hæc is & hoc e.
nobilis ad equitē vt
ad campū festus et ad pedites exercitum
spectans. .i. velox. frequēs. pertinens. pertinens.

Campester volucer celeberq; pedester equester,
subtilis letus ad syluam pertinens ad salutem
vehemens. velicꝰ. pertinēs. siue sanitatē corporis.

Acer sic alacer silvester iunge saluber.
medians inter litigatores
.i. velox spectans ad sequestris vt sequestre vel
habilis. paludem. sequester sequestra seqstrū.

Et celer atq; paluster item quandoq; sequester,
pinus syluestris
olea syluestris pyrus syluestris nuce altitudinis
vel oleastrum. vel pyrastrum. vel pinastrum.

Dant oleaster er um pyraster siue penaster.

¶Or & os in nominatiuo habentia.

in nominatiuo a robore: vt
vox q̄ clamā- quidā putāt cuius appellatio-
do fit vel cla- tione cōtinētur vites
mos vt odos. vt colos. arūdines et huiusmodi.

Or simul os recto dant clamor odor color arbor.
sermo nitidꝰ et
reuerenita q̄ alicui abstersꝰ ⁊ quasi
exhalatio opera exhibemus in vir- lautitia quedā
calida. defatigatio. tutis testimoniū. sermonis.

Ft vapor atq; labor vel honor lepor ijs timor adde.

¶Er & us in nominatiuo habentia.

viri proprii herus
fluuius pyctotū in- puelle Amasiꝰ ex
tra balernū decur- Abydo vbe
rens vel silerus. vel leandrus,

Hæc er & us recto præbēt siler atq; leander.

Anuius hiſpanie — propriū nomē cartaginēſis ciuis — quoddā piſcis genus

vel Hiberus. — vel Euāder. — vel Alexander. — vel eſox

Achiber euander vel Alexander quoq; conger.

vt qui dat q̄ parū — filiꝰ aut — qō viſu/tactu/vel guſtu/altove ſēſu

feliciter. — habet. — famulꝰ — influere eſt.

Vs quondam nunc r proſper pauper puer aſper.

.i. luciditas excellētia et — tantitas q̄ quis ſe mōdū

ſplendor interdū facultas: — ſc̄iuerit venet

vt ditritudo vel ditritas. — vt mundities vel munditia.

Multa per vdo vel as abſtracta per es vel a ponas.

Hæc ſunt flexure nuncquartæ nuncq; ſecundæ.

arbor q̄ es pinea ō: — vox plurimoꝝ eſt ꝛ

nomē arboris ſerenus — vergulinus pinos vel — ultimis magnitudinis clamor ꝛ pariter emiſſus.

comꝰ papinius comu — pinus in accuſatiuo

in ablatiuo dixit. — plurali dixit.

Cornus ſic pinus pro fructu aut arbore ficus.

genꝰ arboris grate — genꝰ arboris — vox plurimoꝝ eſt ꝛ

ac durū pluraliter quercoꝝ dixit — q̄ grece daphne dicit. — .i. flectio — ultimis magnitudinis clamor ꝛ pariter emiſſus.

porta. — Cicero. — vocis.

Ac aditus quercus — laurus — cantuſq; tumultus.

Laurus ſingulariter in oblꝰ caſibus ſecūde declinatiōis ē niſi q̄ in ablatiuo lauro ꝛ aliquādo lauru facit eiuſdēq; flexus p̄ oēs caſꝰ plurales eſt niſi q̄ actō lauros vel laurus facit.

locus profundus cum aquis — — — —

ꝑpetuis ibidem natis — — — —

qui efficit riuos et — — ſignificat oē eſculētum — —

fluminā. — .i. monitio. — imperſa. — poculētūq; quo veſcūtur homines.

Et lacus ornatus monitus ſumptuſq; penuſq;.

inſtrumētū q̄ pēſa primet — eſt edificiū ad habitādū factū ex recto et parietibus — — —

a quo fila fuſo dicūt. Eſtq; — in propue p quocūq; habitaculo ſumitur; vt pro — — —

maſculino genere tormēti — templis et nidis ferarumq; tabulis ſumitur — — —

genus. — pro familia pro gēte ꝛ patria. — — —

Et colus atq; domus raroq; reperta ſecūdæ.

.i. vitus ꝛ tinctus — ſpaciū q̄ patet — quo viuimus — eſt pectoris eū

cumſq; animalis. — ipſe vidēdi actus. — in ſpacio pedum. — ſcilicet cibus ꝛ potus. — ꝑ anguſtia i ſocū protūpit.

Auditus — viſus — paſſus — victus — genituſq;

Lacus hui⁹ lacꝰ vel lacus in omnibus aliis caſibus quarte declinatiōis ē.

— eſt aū nota — — — — —

.i. vitꝰ ꝛ tinctꝰ — in vnū colligata q̄ vnda dici ſolet. — denſior ſtrictus ꝛ tenuis ē. — carnē interdū ordo ſeu tractus ē. — nō ſolū ploratio vt ſed etiā vltionis indiciū merētis.

Aſpectus — fluctus — ſaltus verſus quoq; luctus.

vt alij putāt ab alliciendo vt q̄ fatigatos ad quieſcēdū alliciat. — ipſa piſcatio et actus piſcandi. — militū copia. — eſt tāloc⁹ in quē ſenatores cōuenūt q̄ ipſi ſenatores.

Lectus — piſcatus exercitus atq; cenatus.

est lucrū modo mortis exei
locꝰ in vbe vt | vi- amicoꝝ cutio/modo occa-
la in quo arbores gloꝛie et ſus/modo eſtoꝛ et
herbe ꝛ olera oꝛiūꝛ. ſcientie. aduentus. ſolus ſiꝫ grātis.

Ortus cum questus obitus cætus ſimul eſtus.

¶ Quarte ſunt multa que olim per ſecūdā flectebātur: vt monitus/ornatus/queſtꝰ/
cetus/ortus/auditus/viſus/paſſus/victus/gemitus/aſpectus / fluctus / ſaltus / ver-
ſus/luctus/pſcatus/exercitus/ſenatus/ſumptus/obitus/eſtus/auditus/ tumultus/
et plura alia a Nonio Marcello pulchꝛe declarata.

Mas prior eſt iſtis ſit fœmina poſterioꝛq;.

mulier que vinū aliq; ab
taberuariꝰ hoc eſt vēdit vt ipſa aliēs ab aſturis q̄ audac q̄ audacter
eſculētoꝝ poculē- taberna vina- aſturia cuitate. ꝛ aliena aliena di-
totūq; vēditoꝛ. ria. cuitate. .i. aſturia. diripit. ripit.

Caupo caupona ac aſtur ria latro latrona.

aliquis aliqua de idem quod
de thracia. thracia. threſſa.

Teutonus atq; tona & trax threſſaq; ſiue treiſſa.

femina atuſſie populꝰ Libici nomē
vir altiſſime ſtature. femina ōt garamātꝫ
ſtature. .i. gigantis. .i. garamantis. vel getes. .i. getis.

Atq; gigas gantis garamas mantis geta vel tis.

qui vtitur citharā que vtitur .i. vir femina
vel cythariſtes. citharā. Cretēſis. Cretēſis.

Et citharœdus item citharistria cres quoq; creſſa.

que exercita.
qui ex ethi- pia eſt
opia eſt vel .Lethi- .i. troianus
ethiopus. opiſſa. vel teucrus. .i. troiana.

E(q;)thipos thiopiſſa ſimul teucer quoq; teucra.

femina aliquis ex aliq̄ ex qui ex q̄ ex Laco-
vir phrigie. phrygie. gallia. gallia. laconia eſt. nia eſt.

Phrix phrigia ac gallus vel galla laconq; lacena.

vir incola magneſie
regionis Macedo- femina incola vir femina
nie. Magneſie. idem. Ciciliē. Ciciliē.

Magnes magnetis magneſſa cilixq; ciliſſa.

anus vnica vētus q̄dā femina eſt aliquis aliqua Lybie-
et fluminis et vir regi- regionis Lybie. i. as ſi/Aphrice
onis Phenicie. phenicie. phrice. idem.

Phenix vel pheniſſa lybiſq; lybiſtis.

ōt q̄ curāda poliēda a fullo animal ferox
ve veſtimēta accipit .i. lin- et omniū alā-
a fonētis aqua theoꝝ liū gene- leonis
calida veſtibus. lotrix. roſiſſimꝰ femina. idem.

Fullo fullona & leo vel lea ſiue leena.

que deo dicata q̄ cuſtodit / ettā capit q̄
eſt ad ſacrificia ipſis viris q̄ cuſtodiunt
q̄ deo dicatus eſt ad facienda q̄ cuſto- vt i Annotationib⁹ oſtē
ſacrificia faciēda. .i. ſacerdotiſſa. dit. dit. i. cuſtodia bcluia.

Atq; ſacerdos dotiſſa & cuſtos dia iunge.

q̄ fidicen canit .i. citharedus vt fidicen. | q̄ tuba tubicen. | q̄ tibia tibicen. | q̄ comu cornicen. | .i. citharistria vt fidicina | q̄ tuba canit tubicina | q̄ tibia canit tibicina | q̄ comu canit, cornicina que apō eos canit cornicina.

q̄ lituo canit lyticē. | q̄ canit ore proprie tamen de aue auspicium ore faciente dicitur oscen. | q̄ apud sitos mortuos canit siticen.

Pro mare nata cano dant en, cina fœmineum sit.

¶ Unde aclinus vel aclinis. i. elcu atus alt⁹ quasi ad clinū declinus vt is. i. depressus et inclinatus quasi declino p clinus. i. inclinatus aut facilis: vt p clinus in risum dicimus etiā per n liquidā inclinus/acclinis/reclinis/ p inclinatus/reclinatus. Uergilius. Corpusq; leuabat Arboris acclinis truncо. Prudēt⁹. Corpus licet fatiscens is ceat recline paulū christum tamen sub ipso meditabitur sopore. hec Nimirū.

.i. collis vt móticul⁹. | .i. sine arma vt inerm⁹ vt inermis. | .i. debilis vt hecill⁹ imbecillis .i. parvus bacillus.

Is vel us orta volunt cliuus simul arma bacillus.

vt bringi vel bringes sunt duo alalia contugara tringi tria/ quadringi quatuor.

.i. irregularis q̄ nō ad normā fac⁹ vt denormis vt denorm⁹ enormis vt enorm⁹ anormis vel anormus.

vt illimus manuū vel hic q̄ hoc illime pur⁹ q̄ sine limo.

.i. peruigil vt insopin⁹ mel⁹ i sopitus siue sopitus n⁹ sopi⁹ aliq̄ sine qñ etiā semisopinus.

vt imberbis vel us teste Var. nō dū barba vt sint⁹ magis ser⁹ vel in vsu est imberbis.

.i. pur⁹

Norma iugum limus sic sopuus barbaq; cera

vt exanim⁹ vt exanimis .i. mortuus inanim⁹ vel ts. i. sine aia semianim⁹ vt is. i. semiuiuus.

vt enerv⁹ vel ts. i. debilis aut mollis.

vt elūb⁹ vel elūbis teste Cate. q̄ p debilitate sese erigere non pōt.

vt infren⁹ vt infrenis .i. indomit⁹ q̄si sine freno effrenus idem significat.

Ac animus neruus lumbus frenum simul ista

.i. debilis | .i. infirmus rarius teste Capro. | .i. necessarius a/um. | idem.

Infirmus simul isq; necessus siue necessis.

significat letū q̄ rar⁹ est ac tuciūdū. | .i. ppetu⁹ a p et annus .i. hilari⁹. | ideo aspiratione caret. | .i. ppetuus rarius est.

Sic hilaris lariusq; perennis siue perennus.

.i. difficilis malus q̄ pniciosus.

Discholus est vsu vult discolis ipse Tiberga.

q̄ cōquerit siue q̄ querelis plenum est licet q̄dq; a poetis pro canore ponatur pro querulus.

Dicitur & seneca nisi sit mēdum queruliscq;

¶ De comparationibus.

¶Comparatio est rei ad rē collatio gradꝰ cōparationis sūt tres positiuꝰ/ cōparatiuus/et superlatiuꝰ/positiuꝰ est q̄ rē sine excessu ligt: vt docꝰ. Cōparatiuus est qui rem cū excessu non summo ligt vt doctior. Superlatiuꝰ est q̄ rē cū excessu summo ligt vt doctissimus hunc excedet comparatiuus si dixeris hector fuit fortissimus sed Achiles fortior: hic enim ligt solū valde fortē. Cicero in fine tertij officiorū vale mi Cicero tibiq; gratulade esse te mihi charissimum: sed multo fore chariorem si talibus monumētis preceptisq; letabere.

¶De formatione graduum.

Mobile quod possit siue augeri minuive
Tres tenet hosce gradus positum medium superantem.

¶Formatio comparatiui.

Formatur proprie medius gradus a positiui.

.i. vtilis siue gratus vt amicus amici amicior amicꝰ non vt indocti putāt amicitior.	.i. purꝰ obsenꝰ lutulentꝰ aliqñ fetidus spurcus spurci spurcior.	.i. parvus exiguus vel pauper tenuis tenui tenuior.	non macer pinguis pinguior quis b post g liquescit.

Primo qui fit in i casu iuncta or simul usq;.

Iunis enim et Iunc minor Iuuene ꝺ idio primam
quoq; silabam producit. Inde iunix iunicis
vacca etate viridior.

Iunior a iunis iune(sic)nior a iuueniſq;.

¶De his qui rite nō formant gradus sed aliunde sumunt.

qui non
est magnus.

Hæc sine lege creant medium paruus minor atq;.

	qui apponitur	qui apponitur
.i. gradus.	malo.	bono.

A magnus maior, bonus & melior, malus inde.

vnde multitudo
.i. potens. .i. frequētia et copia.

Peior, sicq; potis potior, multus quoq; plus vult,

.i. vtilis ⁊ necessarius vel is qui in
cibo vestitu similibusq; cōperās est.

Nequior a nequam frugi frugalior inde.

gentilium a siniſter
est aūt siniſter ad-
uersus noſtros.

Datq; Siniſterior quamuis non rite siniſtri.

prepositio comparatiuum est	prepositio significat ppe aliqñ
relatiuum est	est adverbū ⁊ significat aliter
super.	presertim.

Subterior donat subter seciorq; secus dat,

.i. celerior et quasi
tempestiuior.

Temperior solū posito siue vel superante.

adverbiū .i. celerius et ōsi ante tēpꝰ
sed tempestius significat opportune
tempestiue
vel tempestiue.

Quod raro legitur sed temperius bene dices.

¶Formatio ſuperlatiui.

.i.altus
vel celſus celſſ celciſſimus(non ſummus)vt grammatiſti ſopinant.
fortis fortiſſimus.

Siuncta atq; ſimus formes ex i ſuperantem.

¶De ijs quæ non rite formant ſuperlatiuũ ſed aliunde ſumunt.

Iſtec formabunt ſiue lege gradum ſuperantem.

vnde multitudo.i. frequẽtia vel copia. qui opponitur bono.

Plurimus a multus vel peſſimus a malus atq;.

qui nõ eſt magnus.

A paruus minimus nequiſſimus a quoq; nequam.

qui opponitur malo. .i.potens.

Optimus a(q;)bonus potis huicq; potiſſimus atq;.

.i.vtilis et neceſſarius vt is qui in cibo veſtitu ſimulibuſq; temperans eſt.

.i.grãdis. frugaliſſimus.

Maximus a magnus galiſſimus exita frugi.

¶Annotatio ſuperlatiui gradus.

enim contrarius albo.
propri e fuſcus eſt. Eſt
vt niger nigerrimus. .i.detritus cui bonum deeſt. vt a paulo lare vt a parus pecunia.
.i.nobilis feſtus et frequẽs celeber celeberrimus. deter deterrimus. pauper pauperimus.

Rectus in er format(rimus adiuncta)ſuperantem.

qui intus
qui nõ ſatis proceſſit interior recipitur
d dextere partis eſt dexterior dextim⁹. citimus. intimus.

Ex er imus formant dexter citer ſimul inter.

exterior extimus vel extremus
ſiniſterior est aũt exter alienus
ſiniſtimus. ſiue extraneus.

Atq; ſiniſter item vult exter imus quoq; tremus.

vt ſaturrimus vel ſaturiſſimus maturrimus vel maturiſſimus.

Turrimus atq; ſimus ſatur & maturus habebunt.

quidã dici putãt quaſi vetus hoc eſt ſine viri tas eni debi licat vires.

A veter antiquo vetus atq; veterrimus edit.

superior supremus. inferior infimus.

Supremus ſuperus ſimul infimus inferus atq;.

posterior
postremus. .i. postremus. .i. postremus: vt postremior postremissimus.

Posterus hinc tremus quod præbet iorq; simusq;.

¶ Alia annotatio de superlatiuo.

nō grauis hunc pfacilis
valde facilis difficilis
nō altus. nō facilis.

In limus is vertunt humilis similis faciliſq;.

q̄ facile discit
leuis et tenuis nō cōtrariū est
mobilis. crassus. indocilis.

Ac agilis gracilis (seu Valla refert) dociliſq;.

¶ Hec quinq; facilis/humilis/agilis/gratilis/similis/faciunt superlatiuos abiscientes is et addita limus q̄ ita duoli facillimus/agillimus/cōpositra similiter faciūt vt difficilis ablimilis. Et his addit Valla docilis docillimus.

¶ De illis quæ aliunde mutuantur.

vt magnificus qui
.i. mordax et nutra facit mini:
obtrectans ficus. .i. beralis
vt maledicus. vt magni vt benevol⁹ magnificus qui
benedicus. loquus. vt turpisequus. malevolus. magna facit.

Clausa dicus loquus atq; sequus volus & ficus, orta

A verbis formant medium sic & superantem.

qui magna
facit. magnificentissimus.

Vt magnificus magnificentior q̄is magnificens,
non dicatur.

Tantum de ficto præsentis participante.

¶ De aduerbijs comparantibus.

aduerbiū sigt q̄si valde pene. .i. penissime.

Pene ſime prebet veluti magne magis atq;.

aduerbiū pro die a quo fit
interdiu interdū signi:
ficat lōgo tēpore. .i. diutiꝰ. .i. diutissime. .i. frequēter.

Maxime itemq; diu tius atq; sime, quoq; sepe.

aduci diu m significat non longo
tēpore a nunc quandoq; de lon:
giori dicitur. .i. nuperrime.

Sepius & sepissime habet, dat nuper imeq;.

¶ De ijs quæ deficiunt positiuo.

nomē cōparatiuū quod
nō solū ad duos sz etiā
ad plures referri pōt.

Deficit ijs primus gradus vt primus prior atq;.

.i.celeriot .i.celerrimus. .f.postremus.
Ocior ac ocissimus vltimus vlteriorq;.
.i.propinquissimus
ac nobis adherēs. .i.propinquior. .f.proximus.
Proximus a propior(quod proximior dabit)exit.

¶De ijs quæ carent comparatiuo.

loc⁹ solꝰ expositus
quasi sine frigore.

Ista gradu medio careant persuasus apricus.
.i.gloriosus. clarus.
Iurisconsultus simul inclitus immerituscq;.
nomē numerale aliquādo ponit pro vero ⁊ sincero. benignus facilis et suauis.
Perfectus simplex falsus comis atq; decorus
quod non libenter fit.
Inuitus raro tamen hinc inuitius exit.

¶De ijs quæ carent superlatiuo.

modo ts q̄ ppe est modo affinis vn de propinquitas. .i.dives et pinguis.

Hæc superante carent iuuenisq; propinquus opinus.
quod est remotū
idē quod saluber hoc est sanitatē prebens. distans/ a/m.
Atq; salutaris sic longinquusq; remissus.
ponitur pro claro et indubitato.
Cerius aduleſcens simul Anterior quoq; dives.
.i.inquietus et curis affectus nō aūt diligens. dictus videtur ēt si femineꝰ q̄ acta maioresue etatis parte iā morti ꝓpinquior sit.
Ac infinitus sic sollicitusq; senexq;.
Et quod omnū est vt quasi oibus consentiens. .i.magnꝰ inmēsus et aliquando plus est ēt magnus.
Ast duo raro gradū dant hūc cōmunis & ingens.

¶De ijs quæ carent comparatiuo & superlatiuo.

Istec deficiunt medio superante graduq;.
.i.singularis hinc
sit aduerbiū vnice
.i.singulariter.
Vnicus & summus cum magnanimus paribusq;.
quod seruorū est vt
quod ad seruos ptinet et seruile. ad syluam ptinens. ad campum pertinens.
et hoc vulgare. vt syluester. campester.
Seruilis duplex in ster quoq; mobile terne.

qđ est vulgi hoc est vile ac cõmune aliqñ đr trũ pñctũ ⁊ hoc vulgare. diligẽs celer strenu⁹. đi qui recondat. đr qđ rusticũ est ⁊ qđ ad agros pertinet. et hoc agreste.

Vulgaris nanus memor & fugitinus agrestes,

đr que est apta vt vir̃o i matrimoniũ cõiungatur. .a.parvus se pusillus. quod est materiatũ ex populo arbore .a.populeus. quod est materiatũ ex ficu arbore a.um.

Nubilis & modicus populuus siue ficuluus,

.t.abunde vagãs vt vagabundus. quod ex cãnabe vt cãnabinus/a/um. .t.infimus.

Et rudis ac bundus finita vel inis & inus,

đr is qui maiorum suorum moribus nõ respõdet quãdoq; ignobilis et vilis. .t.celer. vt armiger. vt letifer.

Degener & trẽmulus properus gero nata fera q;,

quod huc et illuc versatur siue qđ idoneũ est vt versẽt .t.versatilis et docile.

Diminuens q; velut vetulus finita tibis q;.

vt reverendus/colendus.ꝛc. licet reverendissim⁹.ꝛc. sunt in frequenti scriptorũ vsu.

Omnipotens verbale q; dus quod finit & illud,

vt vnicus/summus.ꝛc.

Mobile quod nequit sensu crescere minuive.

Istorum forsan lectum est aliter q; quibusdam.

qui est ad oia apt⁹ tã mala q̃ bona .t.ruber vt idoneus .ruberis .t.sine gloria et honore .celer et diligẽs vt ingloriu⁹. .t.altus strenu⁹. .t.negligẽs inertus. q̃ parentis difficilis arduus. .t.diligẽs facile ⁊ deũ colit pius ⁊ ingeniosꝰ illustrius. luuꝰ.

Raro gradus proprios (quũ vocalis præit) jus vult.

vt magis dubius, maxime dubius.

Sed magis accipies sic maxi (q;) me & positiuum.

¶ Quæ comparationes superlationesq; more dicto nõ faciunt vbi cõparationẽ opus ẽ capiunt magis et maxime, vt magis dubius maxime dubius.

¶ Solã adiectiua comparantur, ppria propter aliquod accidens licenter pro adiectiuis sumpta comparari legesvt nero neronior pro crudeliori. Tu nihil tale effigies sed recte siue assecratione vteris. Iuuentus non apud grãmaticos sed apud summos historicos oratores: vt poetas plautus licenter ipsissimus dixit ab ipso vel ipsius trinummo. Ergo ipsus est ipsissimus hunc ab oculis eiusmodi comparationes p̃ iocũ fuit telle georgico. Ualla li. xxxiij. Plautus in pœnulo patrue o patrue mi patruissime. Plinius colorem purpureũ purpurissimum dixit Varro ⁊ Catullus emeritorem Apuleus pumilionẽ Plautus punior que omnia pauca sunt nec ad hoẽ formã similia fingenda contra ineptos grãmaticos effutientes huiusmodi nenias gallior/vulpior/salamonior/aristotelior/lapidior/tussimus/vescerimus.ꝛc. orationis dedecora.

¶ Impressum per me VVynãdum de VVorde. Anno ab incarnatione dominj. M. D. XXXI. Mens. Mar.